

ISU

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

**IX INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
«Scientific Problems and Options
for Their Solution»**

**February 7-9, 2024
Bucharest, Romania**

isu-conference.com

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

IX INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE

«Scientific Problems and Options
for Their Solution»

Collection of abstracts

February 7-9, 2024
Bucharest, Romania

UDC 01.1

IX International scientific and practical conference «Scientific Problems and Options for Their Solution» (February 7-9, 2024) Bucharest, Romania, International Scientific Unity. 2024. 310 p.

The collection of abstracts presents the materials of the participants of the International scientific and practical conference «Scientific Problems and Options for Their Solution».

The collection of theses contains relevant research that can be useful for scientists, teachers, students and everyone who is interested in the development of science and expanding their knowledge in various fields.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

Макаров В.Б. ЗАСТОСУВАННЯ МІЛЬТИМЕДІЙНИХ БЛОК-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	219
--	-----

Повар В.М., Сало В.В. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОГРАФІЧНИХ ТЕРМІНІВ І ЇХ СУТНОСТІ.....	222
---	-----

Слишай І.О., Марєєва Т.В. РОЗВИТОК РОЗУМОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБОМ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР.....	224
---	-----

SECTION: PHILOSOPHY

Чуйкова О.В. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ «ЗАЛОЗИ Н» У СКЛАДІ АНТРОПОЛОГІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ДЕКАРТА.....	227
---	-----

SECTION: PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

Kostiushko I., Shapovalov H. STABILITY OF A VISCOSE ELASTIC ROD.....	230
--	-----

Mazur T., Mazur M., Mateik G. THERMOELECTRIC PROPERTIES OF PbTe-CdTe SOLUTIONS BASED ON LEAD TELURIDE.....	232
---	-----

SECTION: PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Курнишев Ю., Городинський С. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ГАНДБОЛУ.....	235
---	-----

Скопик В.А. ЛЕГКА АТЛЕТИКА В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ.....	241
---	-----

SECTION: PSYCHOLOGY

Коханова О.П., Бурячок Є.Р. ТОКСИЧНА МАСКУЛІННІСТЬ ТА ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	244
--	-----

SECTION: PHILOSOPHY

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ «ЗАЛОЗИ Н» У СКЛАДІ АНТРОПОЛОГІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ДЕКАРТА

Чуйкова О.В.

Candidate of Philosophy sciences, associate professor PhD

Odesa National Medical University

ORCID <https://orcid.org/0009-0002-5796-1112>

Одну з головних і значущих частин антропологічного вчення Декарта складає його знахідка невеличкої частини у центрі головного мозку людини під назвою «залоза Н», яку зараз сучасні вчені називають «шишкоподібною залозою» і вважають, що остаточно її значення невідоме. Проте Декарт досліджує та описує декілька функцій, якими керує загадкова «залоза Н». Декарт знаходить особливе місце душі у центрі головного мозку людини, все ж таки не даючи сучасної назви «шишкоподібна залоза», але її легко впізнати за описом: «У мозку є невелика залоза, в якій душа більша, ніж в інших частинах тіла, здійснює свою діяльність. (...) я вважаю, що частина тіла, в якій душа безпосередньо здійснює свої функції, у жодному разі не серце і не весь мозок, а лише частина його, розташована найглибше; це дуже маленька залоза, що знаходиться в мозковій речовині, в центрі мозку, і так розташована над проходом, через який духи передніх його порожнин повідомляються з духами задньої, що найменші рухи в залозі можуть значно змінити напрямок руху цих духів і, назад, найменші зміни в напрямі руху духів можуть значно змінити рухи цієї залози» [3, с.495-496, 4, с. 148].

Шишкоподібна залоза виконує роль поєднання парних образів в єдине ціле, як пише Декарт: «Однією з головних функцій вказаної «шишкоподібної залози» є поєднання парних зображень, які йдуть від пари очей, пари вух, робляться двома руками, двома ногами, двома легнями, у єдине ціле зображення або цілісну дію, цілісне сприйняття: «Як відомо, що ця залоза є головне місцеперебування (siege) душі. Думка, яка переконує мене в тому, що душа не може мати в усьому тілі жодного іншого місця, крім цієї залози, де безпосередньо здійснювалася б її діяльність, полягає в тому, що решта нашого мозку, так само як очі, вуха, руки та інші органи почуттів, є парними, але, оскільки щодо однієї і тієї ж речі в один і той же час у нас є тільки одна-єдина і проста думка, безумовно, необхідно, щоб було таке місце, де два зображення, що виходять у двох очах, або два інших враження від одного предмета у двох інших органах почуттів могли б поєднатися. ... Неважко собі уявити, що ці зображення або інші враження поєднуються в цій залозі за допомогою духів, що наповнюють порожнини мозку; і якщо виключити цю залозу, немає іншого місця в тілі, де ці враження могли б з'єднатися подібним чином» [3, с. 496, 4, с. 148]. Водночас ми можемо спиратися

на розповсюджену серед сучасних вчених ідею, що шишкоподібна залоза є вмістищем душі людини, вмістищем її духовності. Підстава для даного твердження зустрічається у текстах Декарта: «Ось, скажу вам, що коли Бог з'єднає Розумну Душу з цією машиною, зробивши це так, як, за моїм припущенням, вам розповім, він надасть їй головне місцезнаходження у мозку, влаштує це таким чином, що – згідно різноманітним засобам, якими входи у пори, що знаходяться на внутрішній поверхні цього мозку, відкриваються через посередництво нервів, – Розумна Душа отримає різноманітні почуття» [2, с. 34]. Водночас з фізіологічними дослідженнями тіла-машини Декарт наполягає на метафізичності власне душі, на тому, що Розумну Душу в людину вклав Бог. Людина як емпіричне Я і метафізична людина як трансцендентальне Его – ці на перший погляд різні поняття є насправді неоднорідними частинами, рівноправними частинами єдиного цілого. Концепт «машина тіла» Декарта продовжується у психофізіологічності Его, у хабітуальності феноменології Гусерля і водночас у дослідженні метафізичності трансцендентального Его [1].

По аналогії з поєднанням парних образів у єдину, а не двоїсту, візуальну картину, можна умовно взяти як парні функції душі та тіла, які так само «залоза Н» поєднує в єдине цілісне фізично-метафізичне поєднання. Парні органи створюють парні візуальні відбитки реальності, які поєднуються у спільний феномен реальності завдяки шишкоподібній залозі. Парні візуальні образи формуються в спільний феномен, а дуальність тіла та душі синхронізуються у своїй функціональності.

Декарт описує, як різноманітні дії душі впливають на тіло, але особливий вплив робить воля (метафізична властивість) і вона в свою чергу проходить через загальний керівний центр – через «залозу Н», тобто «шишкоподібну залозу», тому що саме вона виконує синхронізуючу функцію, пов'язуючи дії душі та тіла одне з одним завдяки метафізичній якості вільної волі: «Воля за своєю природою настільки вільна, що її ніколи не можна примусити. З двох видів думок, які я розрізняв у душі, одні є діями волі, інші — пристрастями в широкому значенні слова, включаючи всі види сприйнятів.(...) Будь-яка дія душі полягає в тому, що вона, бажаючи чогось, тим самим змушує маленьку залозу, з якою вона тісно пов'язана, рухатися так, як це необхідно для того, щоб викликати дію, яка відповідає цьому бажанню» [3, с. 499-500, 4, с. 148]. Отже, однією з головних функцій «залози Н» виявляється її синхронізуюча функція, що пов'язує дії душі та тіла.

Ми можемо назвати ще одну функцію шишкоподібної залози. Декарт пише, що «залоза Н» також керує неспаним станом або станом у сновидінні людини, уявляючи фігуру людини, яка не спляча або спляча [2, с. 75-76]. Феномени, ідеї почуттів формуються і потім відносяться до внутрішніх почуттів тіла-машини і також формуються завдяки «залозі Н» [2, с. 78].

Залоза Н» накладає всередині себе дві парні візуальні картини, які надходять до головного мозку через парні органи відчуття і дії, роблячи єдину феноменологічну картину реальності [2, с. 84-85]. Можливо, це є тією різницею-помилкою у сприйнятті реальності різними людьми, про яку потім написав

Едмунд Гусерль у своїй феноменології [1]. Феноменологічна різниця є витокком для виникнення методу радикального сумніву у предметах, у об'єктивній реальності, у наявній реальності.

«Залоза Н», за визначенням Декарта, або шишкоподібна залоза, виконує поєднуючу функцію. Декарт поставив за мету дослідити «у чистому вигляді», окремо від всього іншого, спочатку тіло, а потім душу. Після цього Декарт поєднав їх у складну фізико-метафізичну нервову систему, яка керується головним мозком, точніше «залозою Н». Радикальний дуалізм філософів минулих століть у розумінні антропології Декарта, а також хибні уяви про картезіанську антропологію сучасних нейровчених, загнали останніх у власну гносеологічну пастку під назвою «mind-body», коли потрібно вирішити, що є первинним: свідомість або функції мозку як складової тіла, яка до цього часу є для них невіршальною [4, с. 141].

Картезіанське чисте дослідження тіла і душі як окремих субстанцій, доходить висновку скоріше про неоднорідність субстанційних елементів. Наприклад, неоднорідність полягає в тому, що тіло подільне, а душа неподільна. Такий підхід не означає радикальний дуалізм, навпаки, стає зрозумілим окреме дослідження спочатку тіла, потім душі і нарешті їх зв'язки, їх поєднання. Отже, шишкоподібна залоза виступає як регулятор єдності тіла і душі, Декарт прекрасно поєднує Розумну Душу з машиною тіла.

Таким чином, серед багатьох функцій – наприклад, керування неспанням і сном, поєднання парних візуальних картин у єдиний феномен, – головну роль у поєднанні тіла і душі, синхронізації їх функцій, водночас із функцією вмістища душі виконує «шишкоподібна залоза», або «залоза Н», як її називає Декарт.

Список використаних джерел

1. Гусерль Е. Логічні дослідження. Картезіанські роздуми, Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000. – 752 с.
2. Декарт Р. Людина. – М.: «Праксис», 2012. – 128 с.
3. Декарт Р. Твори у 2 т.: Т. I. — М.: Думка, 1989. – 654 с.
4. Чуйкова О.В. Антропологічна концепція Декарта як філософське підґрунтя феномену нейропластичності // Innovations in the Education of the Future: Integration of Humanities, Technical and Natural Sciences : International collective monograph, FIT CTU in Prague 2023. – С. 141-160. DOI 10.5281/zenodo.10259039